



በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

የከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር

የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ

አዲት ሪፖርት

መጋቢት /2016
አዲስ አበባ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

የከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር

የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት

የከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር የተመደበለትን የመደበኛ እና የካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን ኦዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን ኦዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ፡፡

ኦዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የኦዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የኦዲት ደረጃዎች መከተል ኦዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የኦዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

ኦዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግ ማስረጃዎችን በናሙና ኦዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ ኦዲቱን አቅደን አከናውናል፡፡

ኦዲት ሪፖርት

ከዚህም በተጨማሪ ኦዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና ኦዲት ማከናወንን ይይዛል፡፡

ለኦዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በመ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው፡፡

ኦዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር ኦዲት በማድረግ ነው፡፡

የሚከተሉት የኦዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፣

የሚኒስቴር መ/ቤቱ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፡-

የከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር የ2015 የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ የተፈቀደው በጀት በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል የተዘጋጁና፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን ጠብቆ የተከናወነ በመሆኑ በእኛ አስተያየት ሚኒስቴር መ/ቤቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች እና የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓቱ አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል፡፡

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፣ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

I. ትኩረት ሊሰጣቸው የሚገባቸው ጉዳዮች (Emphasis of Matters)

1.1. የሚኒስቴር መ/ቤቱ ለመኪና ኢንሹራንስ የተከፈሉት ክፍያዎች አገልግሎት ለሚሰጡት መኪናዎች መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ በቀን 3/02/15 በወጪ ማስመስከሪያ 00016663 ለኢትዮጵያ መድን ድርጅት የተከፈለ የኢንሹራንስ ክፍያ በቀረበው መረጃ መሠረት ከሁለት አመት እስከ አምስት አመት በላይ ጋራሽ ለገቡ በብልሽት ለቆሙ እና አገልግሎት ለማይሰጡ (ለሚወገዱ) ዝርዝር ውስጥ ላሉ መኪናዎች የ3ኛ ወገን ኢንሹራንስ ክፍያ ለኢትዮጵያ መድን ድርጅት በድምሩ ብር 279,897.36 ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ ታውቋል፡፡

1.2. የፌዴራል መንግስት ህንፃዎች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤት ለተከራያቸው 33 ቤቶች ከሐምሌ 1/2014 ዓ.ም እስከ ግንቦት 30/2015 በወቅቱ ባለመከፈሉ ውዝፍ ዕዳ ብር 2,802,445.75 ሲከፈል በተጨማሪ ብር 560,489.15 የቅጣት የተከፈለ መሆኑን በኦዲት ወቅት ታውቋል ፡፡

1.3. የፌዴራል መንግስት ህንፃዎች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤት በተለያዩ የወጪ ሂሳብ መደብ በድምሩ ብር 16,898.00 ያለ ሂሳብ መደባቸው የተመዘገቡ መሆኑ፡-

1.4. ለሚኒስቴሩ በየበጀት አርዕስቱ የተመደበው የተስተካከለ በጀት እና ሥራ ላይ የዋለው ከ10% (በመቶ) በላይ የሆነውን ንጽጽር ሲደረግ ከሚኒስቴር መ/ቤቱ ካፒታል በጀት ብር 34,199,196.64 (26%) በፌዴራል መንግስት ህንፃዎች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤት ብር 2,115,454.46 ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት ሲሆን በድምሩ ብር36,314,651.10 ያልተሰራበት ካፒታል በጀት ተገኝቷል፡፡

II የሕጋዊነት ጉዳዮች (Compliance Issues)

2.1 በፌዴራል መንግሥት ሰኔ 2002 ዓ.ም ባወጣው የእቃና የአገልግሎት ግዥ አፈጻጸም መመሪያ አንቀጽ 24/3 መሰረት የዋጋ ማወዳደሪያ ተሰብስቦ ግዥ መፈጸም አንዳለበት ይገልጻል፡ይሁን እንጂ ሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱ የዋጋ ማወዳደሪያ መሰብሰቡን ለማረጋገጥ በናሙና ኦዲት ሲደረግ በቀን 27/03/2015 በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 17631 የሂሳብ መደብ 2221103 በብር 125,000.00 ከፈለቀ ተካ ራስቶራንት የምሳ አገልግሎት ያለ ዋጋ ማወዳደሪያ በቀጥታ ግዥ የተፈጸመ መሆኑ ታውቋል፡፡

2.2 በመ/ቤቱ በ2014 በጀት ዓመት ጥቃቅን ግዥዎች በተለያዩ የወጪ ማስመስከሪያዎች በዓመት ውስጥ በአጠቃላይ ብር 1,671,924.41 ክፍያ በመፈጸሙ በመመሪያው መሰረት መከፈል ካለበት በድምር ብር 150,000.00 በላይ ብር 1,521,924.41 በአንድ በጀት ዓመት በቀጥታ ግዥ የተፈጸመ መሆኑ፤

2.3 በሚ/ር መ/ቤቱ በድምር ብር 1,048,364.48 እንዲሁም በፌዴራል መንግስት ህንፃዎች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤት ብር 970,941,401.00 በድምሩ ብር 971,989,765.48 ወቅቱን ጠብቆ ያልተሰበሰበ ሂሳብ መሆኑ፤

2.4 በሚኒስቴር መ/ቤቱ ብር 925,003.66 እንዲሁም በፌዴራል መንግስት ህንፃዎች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤት በድምሩ ብር 4,533,272.03 በአጠቃላይ ድምር ብር 5,458,275.69 ወቅቱን ጠብቆ ያልተከፈለ ውዝፍ ተከፋይ ሂሳብ መሆኑ፤

III ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

- በተለያዩ የስራ ክፍሎች የሚገኙ ንብረቶች ለሚመለከታቸው ሰራተኞች በውስት ፎርም ተሰጥቶ ቁጥጥር የማይደረግባቸውና፤ እንደ እቃዎቹ አይነት የመለያ ቁጥርም ተለይተው ያልተሰጣቸው ንብረቶች የሚገኙ መሆኑ፡-

ኦዲት ሪፖርት

- በዚሁ ክፍል Clutch Disk 1 pes-4 ; water cannon -4; air Element cleaner12፤ oil ፊልትሮ 5፤ cadaster ባትሪ 46 ሞዴል 19 ያልተቆረጠላቸው የሚገኙ መሆኑ፤
- 4 ups በማንም ስም ያልሆነ ምንም አይነት ማስረጃ የሌለው የተገኘ መሆኑን፤
- በዋና መ/ቤት ቤዝመንት መጋዘን ውስጥ በመዋቅሩ ምደባ ካላገኙ ሰራተኞች የተመለሱ በሚል አገልግሎት የሚሰጡና የማይሰጡ ተብለው ሳይለዩ የተቀመጡ ከምጥረውተሮች 81፤ ላፕቶፖች 46 ፤ ፕሪንተሮች 48፤ ፎቶ ኮፒ ማሽኖች 13 ፤ የውሃ ማጣሪያዎች 13፤ ማይክሮ ዌቭ 2፤ ወረቀት መብሻዎች ፡ስቴፕለር መምቻዎች ፡ዩፒኤስ 136 ብሎወር 3፤ አምፕሊፋየር 10 ፡ፕሮጀክተር 4 ፡ መጠረዣ 14፤ እስካነር 12፤ የሚገኙ መሆኑ፤
- ቋሚና አላቂ መጋዘን ዉስጥ አገልግሎት የሚሰጡ እና አገልግሎት አይሰጡም የሚወገዱ ናቸው ተብለው ከተለዩ ዕቃዎች ጋር በአንድ መጋዘን የተቀመጡና የተበላሹ (expired) ሁለት ካርቶን የገላ ሳሙናዎች አብረው የተገኙ መሆኑን በአጠቃላይ የሚወገዱ ንብረቶች እንዲወገዱ አገልግሎት የሚሰጡ ንብረቶች አገልግሎት እንዲሰጡ ያልተደረጉ መሆኑን በአዲት ወቅት ለማወቅ ተችሏል፡፡
ተሸከርካሪ አያያዝንና አጠባበቅ በተመለከተ
በከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር
 - የመ/ቤቱ 15 ተሸከርካሪዎች ከስድስት ወር እስከ ሁለት ዓመት ተኩል በተለያዩ ጋራዥ እና በመ/ቤቱ ግቢ የቆሙ መኖራቸው፤
 - የባለቤትነት መታወቂያ ደብተራቸው በሌላ መሥሪያ ቤት ስም የሆኑ 4 (አራት) ተሸከርካሪዎች የተገኙ መሆኑ፤

እርምጃ ያልተወሰደበት የ2013 በጀት ዓመት ኦዲት ግኝት፤

- የቀድሞ የፌደራል ከተማ መሬትና መሬት ነክ ንብረት ምዝገባና መረጃ ኤጀንሲ ከሀምሌ 2012 እስከ ታህሳስ 2013 ከአቶ ዳዊት ሃይሌ ለሀገር ውስጥ እና ለውጪ አገር ህክምና መዋጮ ተቀናሽ ያልተደረገ ከደመወዝ ብር 21,532.00 ላይ አንድ በመቶኛ(1%) የስድስት(6) ወር ብር 1,291.92 መኖሩ
- የፌዴራል መንግስት ህንፃዎች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤት የግንባታ ሰራዎች ክፍያ ላይ ተቀናሽ ከተደረገው የመያዣ ሂሳብ ውስጥ በ2007 በጀት ዓመት

ኦዲት ሪፖርት

የመጀመሪያ ርክክብ ሲደረግ ከተያዘው ገንዘብ ውስጥ 50 በመቶው የመያዣ ሂሳብ ተመላሽ የተደረገ ሲሆን ቀሪው 50 በመቶ የመያዣ ሂሳብ ብር 1,207,283.76 ግን ለረጅም አመታት ተመላሽ ያልተደረገ በሚል የተያዘው የእርምት እርምጃ ያልተወሰደበት ሂሳብ መኖሩ በኦዲት ለማወቅ ተችሏል፡፡

የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት

መጋቢት 2016 ዓ.ም